

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201712
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3821201712.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpený: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX F., zastúpenej splnomocneným zástupcom: Mgr. Vladimír Ľupták, advokát, so sídlom ul. M. Mišíka I 2752/4A, 971 01 Prievidza a otca C. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. I. XXXX/XX, XXX XX F., zastúpeného splnomocneným zástupcom: JUDr. Ing. Michal Mladý, advokát, so sídlom Prievidzská 254/26, 972 01 Bojnice, za účasti prokurátora – Krajská prokuratúra Trenčín, Legionárska 7185/5, 912 50 Trenčín, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o nariadenie výchovného opatrenia, v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/17/2021-478 zo dňa 20. septembra 2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia p o t v r d z u j e .

Vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia a vo výrokoch II. a III. uznesenie okresného súdu z r u š u j e .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prievidza ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 13P/17/2021-478 zo dňa 20.09.2023 rozhodol:

I. Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 a uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Súd dočasne neodkladným opatrením zveruje maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca C. A. B., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o zmenu zverenia maloletého A., vedeného na Okresnom súde Prievidza. Matka C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, je povinná dočasne na základe neodkladného opatrenia prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX v nevyhnutnom rozsahu sumou 50,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania o zmenu zverenia maloletého A., vedeného na Okresnom súde Prievidza, ktorú je povinná platiť na účet otca najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje.

III. Týmto neodkladným opatrením sa dočasne mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.10.2020 č. k. 11P/20/2019-338.

1.1 Okresný súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že otec maloletého sa návrhom podaným na súd dňa 21.04.2021 domáha zmeny rozhodnutia upravujúceho rodičovské práva a povinnosti k maloletému tak, že maloletý bude zverený do jeho osobnej starostlivosti otca, matka zaviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 130,- eur mesačne a oprávnená sa s maloletým stretávať každý nepárny týždeň od

piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. tak, že si v určený čas maloletého prevezme pred bytom otca a na tom istom mieste ho otcovi znovu odovzdá s tým, že otcovi bude uložená povinnosť maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a v príslušnom čase ho matke odovzdať.

1.2 Vzhľadom na skutočnosť, že sa zmenili pomery a odpadli dôvody, pre ktoré boli neodkladné opatrenia nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 a uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 súd predmetné uznesenia ako nedôvodné zrušil, keďže poradenskopsychologický proces poskytovaný maloletému a jeho rodičom bol ukončený ešte v novembri 2022 a tiež z dôvodu, že striedavá osobná starostlivosť dohodnutá oboma rodičmi sa v súčasnosti od októbra 2022 fakticky nerealizuje. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý sa v súčasnosti odmieta stretávať s matkou, nekomunikuje s ňou, ani keď za ním matka príde pred školu, nie je možné realizovať nielen striedavú osobnú starostlivosť, ale ani akékoľvek stretnutia medzi maloletým a matkou bez odborného poradenstva a psychoterapie, ktorá má byť poskytovaná tak maloletému, ako aj matke prostredníctvom nariadenia výchovného opatrenia za účelom obnovenia kontaktu matky so synom. Vzhľadom na uvedené súd dočasne do právoplatného skončenia konania o návrhu otca na zmenu zverenia maloletého zveril maloletého neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal platením výživného v nevyhnutnej miere v sume 50,- eur mesačne, ktorú je matka povinná platiť na účet otca najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia až do skončenia konania o zmenu zverenia maloletého, vedeného na Okresnom súde Prievidza. Týmto neodkladným opatrením dočasne zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.10.2020 č. k. 11P/20/2019-338. Súd zároveň nerozhodol o úprave stretávania sa matky so synom, nakoľko v súčasnej situácii maloletý matku odmieta. Pre ďalšie rozhodnutie o úprave stretávania sa matky so synom je potrebné v ďalšom konaní vypočuť psychológa, ktorý odborne po tom, čo bude psychoterapeuticky pracovať s maloletým na základe nariadeného výchovného opatrenia, zväží a navrhne najvhodnejší spôsob úpravy stretávania sa matky so synom. Pri rozhodovaní súd vychádzal z ust. § 2 ods. 1, 2, § 360 ods. 1, § 361, § 363, § 365 ods. 7, § 367 ods. 1, 4 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 03.10.2023, a to do výrokov I., II. a III.

2.1 V odvolaní poukázala na to, že okresný súd uznesením zo dňa 28.04.2023 sp. zn. 13P/17/2021 nariadil neodkladné opatrenie (vo forme výchovného opatrenia, ktorým dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil maloletému za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení Centrum Slniečko v Nitre, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na dobu 6 mesiacov), pričom krajský súd toto uznesenie okresného súdu zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie, kde konštatoval, že u maloletého sú dlhodobo pretrvávajúce problémy v rodine, a to predovšetkým negatívne vyjadrovanie sa otca na adresu matky, jeho neúcta a znehodnocovanie matky, ktoré sú dlhodobé a ktoré majú negatívny vplyv na maloletého v tom smere, že preberá všetky negatívne názory a postoje vo vzťahu k matke od otca, ktorú následne odmieta a otec maloletého dlhodobo znemožňuje akýkoľvek styk matky s maloletým. Dospel tak k tomu názoru, že odňatie dieťaťa z domáceho prostredia a jeho umiestnenie do akéhokoľvek ústavného zariadenia je vždy veľmi silným a citeľným zásahom do života dieťaťa a treba ho pokladať až za krajné riešenie. Podľa matky dieťaťa krajský súd neuviedol, že nie sú dôvody na umiestnenie maloletého do ústavného zariadenia – diagnostické centrum Slniečko, že nebol dodržaný princíp proporcionality, pretože podľa jeho názoru mal súd použiť k náprave konfliktnej situácie narušených vzťahov v rodine maloletého miernejšie prostriedky a to, aby rodičia absolvovali odborné poradenstvo a aby bolo zistené zo strany psychologičky a znalčky stanovisko k vhodnosti umiestnenia maloletého do diagnostického centra s tým, že až po splnení týchto dôkazov bude možné konštatovať splnenie podmienok okresným súdom na uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 373 ods. 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“). Podľa matky dieťaťa z tohto stanoviska krajského súdu ani v najmenšom nevyplýva potreba upraviť zverenie maloletého, pretože okresný súd vydal neodkladné opatrenia, podľa ktorých si rodičia mali striedať výchovu maloletého syna v týždenných intervaloch. Krajský súd v tomto konaní porušil všetky procesné zásady, pretože rozhodol len na základe odvolania otca a článku, ktorý vyšiel v Novom čase bez toho, aby sa oboznámil s vyjadrením ÚPSVaR a jej vyjadrením, ktoré podala prostredníctvom jej právneho zástupcu. Z vyjadrenia ÚPSVaR vyplýva, že psychológ zistil, že u maloletého syna sa prejavuje už syndróm týraného dieťaťa. Matka dieťaťa mala za to, že krajský súd mal počkať na doručenie vyjadrení a nie rozhodovať bez toho, že by bol oboznámený s týmito vyjadreniami. V tomto konaní sa takto kopí

jedna chyba na druhú, a to všetko na úkor jej ako matky a myslí si, že aj na úkor syna, ktorý je vystavený neskutočnému tlaku a manipulácii zo strany otca tak, že sa bojí s ňou stretnúť a pokiaľ dôjde k stretnutiu, pred ňou uteká.

2.2 Po tom všetkom súd vydal napadnuté uznesenie, ktorým dočasným neodkladným opatrením zveruje maloletého do osobnej starostlivosti otca a týmto neodkladným opatrením dočasne mení právoplatný rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/20/2019, ktorým bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Matka dieťaťa mala za to, že súd takýmto rozhodnutím podľa nej vlastne potvrdil tú skutočnosť, že stačí bojkotovať akékoľvek rozhodnutie súdu, nerešpektovať nielen nariadenia súdu, ale ani znalecké dokazovania, pretože tieto nevyhovovali predstave otca a viac menej dal súd najavo verejnosti, že v takomto konaní o starostlivosť o maloleté dieťa stačí nerešpektovať žiaden súd a dá sa dosiahnuť výsledok, ktorý je v úplnom rozpore s právoplatnými rozhodnutiami.

2.3 Ďalej matka dieťaťa uviedla, že nevie, z čoho súd vychádzal pri nariadení dočasného neodkladného opatrenia, pretože maloletý nebol bez akejkoľvek starostlivosti. Ona sa chcela o neho starať, ale bolo jej to znemožnené otcom, pričom bolo vážne ohrozené zdravie syna a priaznivý vývoj, čo však zapríčinil výlučne otec dieťaťa. Poukázala pritom na správu ÚPSVaR, kde sa uvádza, že bolo zistené, že maloletý trpí syndrómom týraného dieťaťa, čo zapríčinil výlučne otec dieťaťa, pretože ona sa skoro rok nemohla vôbec s ním stykať a je ohrozený aj priaznivý vývoj maloletého vzhľadom na sústavnú manipuláciu zo strany otca, citové vydieranie a znemožňovanie jej akéhokoľvek styku s dieťaťom. Je potom iróniou, že súd dočasne zverí do osobnej starostlivosti maloletého rodičovi, v tomto prípade otcovi, ktorý vážne ohrozuje jeho zdravie a priaznivý vývoj. Podľa nej nie je normálne, aby dieťa vo veku syna odmietalo podľa tvrdenia otca akýkoľvek styk s matkou. Cez letné prázdniny v roku 2022 bol maloletý syn 3 týždne bez prerušenia a bez akéhokoľvek styku s otcom a nemal najmenej problémy byť s ňou, vedel sa voči nej citovo prejavovať. V tomto momente, keď otec zistil, že pokiaľ nebude s maloletým manipulovať, tento prestane ju odmieťať a dostáva sa z pod jeho vplyvu a od tohto momentu striedavá výchova sa prestala realizovať.

2.4 Matka dieťaťa ďalej poukázala na to, že podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, a to napr. verejný záujem na ochrane práv maloletých detí. Určite nie je verejným záujmom, ktorý možno označiť za všeobecne či verejne prospešný manipulovanie otca so synom, ktoré už prerástlo do absurdity. Verejný záujem je opakom súkromného záujmu, v tomto prípade snahy otca ovládnuť maloletého a zbaviť ho akejkoľvek citovej návaznosti na matku, ale verejný záujem je ten, aby z maloletého vyrástol normálny človek, ktorý sa vyvíja v prirodzenom prostredí, ktorý má vzťah rovnako k svojej matke ako k svojmu otcovi a ktorý nakoniec nebude rovnaký psychopata ako jeho otec. O tom, že otec je psychopata, svedčia aj zatiaľ všetky znalecké posudky, ktoré boli vykonané, a to, či už v konaní Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/20/2019, kde okresný súd zmenil striedavú výchovu v tom smere, že maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti na základe znaleckého posudku PhDr. Benkoviča a znaleckého posudku v tomto konaní Doc. Mgr. Art. Jaroslavy Gajdošíkovej Zelejovej.

2.5 Na dokreslenie, akým spôsobom manipuluje otec so synom, priložila opis telefonátov, ktoré mal otec so synom v čase, keď bol maloletý v rámci striedavej výchovy u nej a aby si súd urobil obraz o tom, aký charakter má otec maloletého.

2.6 Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala matka dieťaťa, aby krajský súd uznesenie okresného súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie v bodoch I., II., III. zrušil.

3. Kolízny opatrovník dieťaťa vo vyjadrení zo dňa 18.10.2023 k uloženému výchovnému opatreniu realizovanému na referáte poradensko-psychologických služieb uviedol, že poradenský proces sa realizoval od septembra 2021 do 15.11.2022, kedy bola zo strany psychologičky vypracovaná záverečná správa. V tejto je okrem iného uvedené, že z odpozorovaného správania sa javí, že komunikácia medzi rodičmi sa nezlepšila, preto sa predpokladá, že pokiaľ by rodičia absolvovali odborné poradenstvo zamerané skôr terapeutickým smerom, mohlo by to mať pozitívny vplyv na zdravý psychický vývin dieťaťa a zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Rodičia v rámci konania súhlasili s uložením výchovného patrenia v DOBROTHERAPY, s.r.o., Bojnická cesta 463/47, Prievidza a následne rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/17/2021-480 zo dňa 20.09.2023, právoplatným dňa 27.09.2023 bolo maloletému a rodičom maloletého uložené výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychoterapeutickému poradenstvu v uvedenom zariadení. Z uvedeného dôvodu úrad odvolanie matky v časti o zrušení uznesenia Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145, ktorým nariadil neodkladným opatrením maloletému a rodičom podrobiť sa výchovnému opatreniu psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb považuje za nedôvodné. V súvislosti s aktuálnou situáciou v rodine maloletého kolízny opatrovník dieťaťa uviedol, že striedavá osobná starostlivosť, na ktorej sa rodičia dočasne dohodli počas súdneho

konania v januári 2022, sa dlhodobo nerealizuje. Maloletý nie je ani v osobnej starostlivosti matky podľa právoplatného súdneho rozhodnutia. Každodennú starostlivosť maloletému zabezpečuje otec, pričom maloletý má podľa vyjadrenia otca odmietať akýkoľvek kontakt s matkou, čo matka naďalej spochybňuje. V nadväznosti na vyjadrenie matky v odvolaní, že úrad vo svojej správe uvádza, že bolo zistené, že „maloletý trpí syndrómom týraného dieťaťa, čo zapríčinil výlučne otec maloletého dieťaťa“ kolízny opatrovník uviedol, že tvrdenia matky nezodpovedajú obsahu vyjadrenia v správe zo dňa 23.05.2023, kedy sa úrad vyjadroval k odvolaniu otca. Úrad v predmetnej správe okrem iného uviedol, že situácia dieťaťa bola kolíznym opatrovníkom vyhodnocovaná aj prostredníctvom RAPID testu (rýchle testovanie diagnostiky syndrómu CAN), pričom z výsledkov testovania vyplynulo, že u dieťaťa je stredná pravdepodobnosť výskytu syndrómu CAN, hlavne v psychickej oblasti. Podľa úradu za aktuálnej situácie, kedy sa maloletý a rodičia začnú podrobovať uloženému výchovnému opatreniu, uznesenie okresného súdu, ktorým sa dočasne upravila právna situácia dieťaťa, nie je v rozpore so záujmami maloletého.

4. Otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 09.11.2023 k odvolaniu matky uviedol, že nariadené neodkladné opatrenie považuje za správne v celom rozsahu. Týmto neodkladným opatrením sa de facto legalizuje už dlhodobo pretrvávajúci stav, myslí tým, že maloletý je dlhodobo v osobnej starostlivosti otca, napriek tomu matka na výživu maloletého nijako neprispievala a dokonca poberala na maloletého prídavok na dieťa a uplatňovala si daňový bonus, ktoré maloletému na jeho bežnú spotrebu a život nepoukazovala. Všetky výdavky spojené s maloletým dlhodobo platil a platí výlučne otec. Čo sa týka tvrdení matky, že maloletý je na základe konania otca týraným dieťaťom, toto nie je pravda, maloletý po tom, čo prestal byť v osobnej starostlivosti matky a aj sa prestala realizovať striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov, začal v škole dosahovať lepšie výsledky, v školskom kolektíve začal lepšie fungovať, ubudli konflikty v kolektíve, čo potvrdila aj škola a školský psychológ. Skutočný citový vzťah matky k maloletému sa reálne odkryl napr. v tom, že táto po odňatí dieťaťa zo starostlivosti rodičov a jeho umiestnení do Diagnostického centra v Nitre v apríli 2023 toto vnímala ako jej víťazstvo a absolútne nebrala ohľad na pocity a duševný stav dieťaťa, že týmto bude trpieť, a to, že celé letné školské prázdniny, ako aj narodeniny a meniny, strávi maloletý v cudzom prostredí mimo domova, kde bude trpieť. Matka dokonca vyvíjala činnosť, aby bolo toto nariadenie realizované. Otec po tom, ako to oznámil maloletému, že bude odňatý zo starostlivosti rodičov na dobu 6 mesiacov, sa psychicky zrútil. Otec s ním absolvoval niekoľko psychologických poradenstiev, ktoré matka vlastným konaním sabotovala s tým, že ona k nim nedáva súhlas a že dieťa má ísť do diagnostického centra, kde to s ním doriešia. Maloletý má 12,5 roka, odmalička sa o neho primárne staral otec, matka ho odmietala už ako kojencu, pracovala v rôznych turnusoch v Rakúsku od 2 do 5 rokov veku maloletého, čo v rodine zdôvodňovala tým, že rada chodí do Rakúska, pretože tam má osobný pokoj a žiadne starosti s výchovou dieťaťa. Takéto konanie, kedy človek potrebuje viac osobného pokoja a nezaoberať sa životnými starosťami, zodpovedá aj zdravotnej diagnóze matky F20 schizofrénia, ku ktorej sa matka vyjadruje, že už je preliečená, lekárska veda však túto diagnózu považuje za celoživotnú. Otec mal za to, že odmietanie maloletého v styku s matkou nie je vyvolané primárne jeho pričinením, ale konaním matky a nevedomosťou matky v poznaní maloletého. Typickým príkladom bol stav, kedy sa rodičia v priebehu tohto konania snažili realizovať striedavú osobnú starostlivosť, čo však bolo neúspešné z dôvodu, že maloletý sa voči matke zablokoval po tom, ako sa mu táto opakovane vyhrážala, že ak nebude plniť jej príkazy a nariadenia, tak už otca nikdy neuvidí. V minulosti matka maloletého aj v prípade, že ju nerešpektoval, tak ho aj fyzicky bila – fackala. Podľa otca matka nerešpektuje už výrazne vyspelú osobnosť maloletého a stále si doslovne vydupáva svoje záujmy bez ohľadu na maloletého, čo je vo vzťahu k maloletému kontraproduktívne. V odvolaní matka nespomínala nariadenie výchovného opatrenia rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/17/2021-480, ktoré je podľa otca za daného stavu potrebné a vhodné. Práve toto môže napomôcť k obnove styku maloletého s matkou, ktorá však musí zmeniť svoj postoj k maloletému a rešpektovať jeho záujmy, a to, že prvou vzťahovou osobou v živote maloletého je otec a toto musí začať matka rešpektovať. Otec dieťaťa mal tak za to, že odvolanie matky je v celom rozsahu nedôvodné a navrhol, aby krajský súd nariadené neodkladné opatrenie potvrdil v celom rozsahu z dôvodu, že je v záujme maloletého. V prílohe predložil SMS komunikáciu medzi rodičmi maloletého preukazujúcu, že otec sa opakovane snažil obnoviť vzťah matky s maloletým napr. tým, že ju s maloletým pozývali na spoločné aktivity, napr. bicyklovanie. Maloletý bez otca nechce ísť sám s matkou, matka však toto opakovane odmietala, pozvaní na spoločné aktivity bolo okolo 30, nezrealizovala sa však z dôvodov na strane matky. Matka nikdy nerešpektovala záujmy maloletého na spoločné aktivity s oboma rodičmi.

5. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 22.11.2023 v prvom rade poukázala na tú skutočnosť, že jej odvolanie súd doručoval splnomocnenému zástupcovi otca dňa 09.10.2023, pričom tento ho zámerne prebral až 23.10.2023 a vyjadrenie ním bolo podané 09.11.2023, ktorý postup s predlžovaním lehôt nepoužil splnomocnený zástupca a otec prvýkrát. Týmto je umožnená sústavná manipulácia otca so synom, ktorá už začína byť absurdná a ohrozuje psychický vývoj maloletého dieťaťa. Svedčia o tom aj priložené SMS, ktoré otec používa účelovo tak, že vytiahne ich zo súvislosti, ktoré im predchádzali. Sú to vyslovene vymyslené správy zo strany otca, pretože maloletý bol vypočutý pred sudkyňou, v spise sú znalecké posudky, z ktorých vyplýva, že maloletý sa nevyjadruje spôsobom, že ju už nikdy nechce vidieť a jasne vyplýva, že je pod sústavným tlakom svojho otca, ktorý mu stále opakuje a vsugeruje, že matka je zlá, že ju nechce nikdy vidieť a pod. V tejto súvislosti poukazovala matka dieťaťa na vyjadrenie ÚPSVaR, kde uvádza, že jej vyjadrenie v odvolaní, že maloletý trpí syndrómom týraného dieťaťa, nezodpovedá obsahu vyjadrenia v správe zo dňa 23.05.2023. Uviedla, že ona tento výraz syndróm týraného dieťaťa počula a použila ho pracovníčka ÚPSVaR, pričom musí poukázať na vyjadrenie predmetného úradu zo dňa 18.10.2023, kde doslova uvádzajú, že situácia dieťaťa bola kolíznym opatrovníkom vyhodnocovaná aj prostredníctvom RAPID testu (rýchle testovanie diagnostiky syndrómu CAN), pričom z výsledkov testovania vyplynulo, že u dieťaťa je stredná pravdepodobnosť výskytu syndrómu CAN hlavne v psychickej oblasti. CAN syndróm sa označuje syndróm týraného a zneužívaného dieťaťa a pojem bol definovaný v roku 1992 zdravotnou komisiou Rady Európy. Zahŕňa pomerne široké spektrum ubližovania deťom, a to v prvom rade psychické týranie a obviňovanie dieťaťa a prenášanie zodpovednosti. Stačí si preštudovať rozsiahle spisy v tomto prípade či v rozvoje alebo zverení maloletého dieťaťa, z ktorých jasne vyplýva, že maloletý syn je dlhodobo psychicky týraný, a to formou sústavného zdôrazňovania, že matka je zlá, matka klame, nesmie sa s ňou stýkať, že matka je satan a podobné stupídnosti, ktoré sa môžu zrodiť len v hlave psychicky narušeného človeka ako je otec dieťaťa. Údaj, že u dieťaťa sa jedná o strednú pravdepodobnosť výskytu syndrómu CAN, je nezmysel, pretože buď dieťa má syndróm CAN alebo nemá. Matka dieťaťa trvala na tom, že maloletý má syndróm CAN a túto skutočnosť zavinil otec svojim správaním sa voči nej a maloletému synovi, pretože tomuto je sústavne bránené a odmietané stýkať sa s ňou. Týmto je narušený citový vývoj maloletého.

6. Kolízny opatrovník dieťaťa vo vyjadrení zo dňa 01.12.2023 uviedol, že sa oboznámil s vyjadrením otca k odvolaniu matky zo dňa 09.11.2023, ako aj vyjadrením matky k vyjadreniu otca zo dňa 22.11.2023 a zotrváva na svojom stanovisku zo dňa 18.10.2023, v ktorom sa vyjadroval k odvolaniu matky.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Prievidzi vo vyjadrení zo dňa 04.01.2024 uviedol, že napadnuté uznesenie považuje v celom rozsahu za zákonné a vecne správne a navrhuje ho potvrdiť.

8. Podaním zo dňa 18.03.2024 prebrala vstup do konania Krajská prokuratúra Trenčín, ktorá odvolaním napadnuté rozhodnutie považovala za zákonné a vecne správne v celom rozsahu, a preto ho v celom rozsahu navrhla potvrdiť.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP), vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia a vo výrokoch II. a III. uznesenie okresného súdu zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d/ CSP).

10. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach CMP, a to konkrétne v § 360 až § 369, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP, ktorého ustanovenia sa však aplikujú v prípade, že CMP neustanovuje inak (§ 2 ods. 1 CMP).

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa § 23 CMP konanie sa začína na návrh (ods. 1). Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie (ods. 2).

14. Predmetom preskúmania odvolacieho súdu bolo uznesenie okresného súdu, ktorým súd zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým súd „nariaďuje neodkladným opatrením maloletému A. a rodičom podrobiť sa výchovnému opatreniu psychologickému poradenstvu na ÚPSVaR Prievidza na referáte poradensko-psychologických služieb, najmä za účelom prípravy maloletého na stretnutie s matkou, obnovu striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého a jej realizácie“. Dôvodom bolo, že sa zmenili pomery a odpadli dôvody, keďže poradenskopsychologický proces poskytovaný maloletému a jeho rodičom bol ukončený ešte v novembri 2022.

15. Z obsahu spisu okresného súdu mal odvolací súd zistené, že kolízny opatrovník dieťaťa na pojednávaní dňa 20.09.2023 navrhol predmetné uznesenie okresného súdu zrušiť. Zo správy poradensko-psychologického procesu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Referát poradensko-psychologických služieb, Prievidza zo dňa 15.11.2022 vyplýva, že poradensko-psychologický proces bol ukončený, nakoľko aktuálne z odpozorovaného správania sa javí, že komunikácia medzi rodičmi sa nezlepšila. Úrad preto predpokladá, že pokiaľ by rodičia absolvovali odborné poradenstvo, zamerané skôr terapeutickým smerom, mohlo by to mať pozitívny vplyv na zdravý psychický vývin dieťaťa a zlepšenie komunikácie medzi rodičmi.

16. Za stavu ukončenia poradensko-psychologického procesu aj podľa odvolacieho súdu odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Rozhodnutie okresného súdu preto považoval v tejto časti za dôvodné. Matka dieťaťa v odvolaní proti uvedenému výroku rozhodnutia v podstate ani neuviedla bližšie dôvody svojho nesúhlasu. Z toho dôvodu odvolací uznesenie okresného súdu vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 03.09.2021 č. k. 13P/17/2021-145 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia ako vecne správne potvrdil.

17. Predmetom preskúmania odvolacieho súdu bolo aj uznesenie okresného súdu, ktorým zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým bolo rozhodnuté, že „I. Súd dočasne neodkladným opatrením zveruje maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX do striedavej starostlivosti oboch rodičov tak, že budú zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v týždenných intervaloch a to tak, že matka C. D. E., nar. XX.XX.XXXX bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého A. od pondelka v párnom týždni, keď maloletého prevezme po škole, do pondelka v nepárnom týždni, kedy maloletého odvedie do školy a otec C. A. B., nar. XX.XX.XXXX bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého A. od pondelka v nepárnom týždni, kedy si maloletého A. prevezme v škole po vyučovaní, do pondelka v párnom týždni, kedy maloletého A. odvedie na vyučovanie do školy. V prípade, ak nebude prebiehať vyučovanie, si rodičia prevezmú maloletého A. pred bydliskom toho rodiča, u ktorého bol aktuálne v osobnej starostlivosti. Matka a otec sú povinní umožniť maloletému A. telefonický rozhovor s druhým rodičom, v ktorého starostlivosti sa nebude aktuálne nachádzať a to v stredu a v sobotu v čase medzi 17.30 hod. až 18.30 hod. Vyživovacia povinnosť na maloletého A. sa počas dočasnej striedavej starostlivosti neurčuje“. Podľa súdu dôvodom zrušenia tohto uznesenia bolo to, že sa striedavá osobná starostlivosť dohodnutá oboma rodičmi v súčasnosti od októbra 2022 fakticky nerealizuje nakoľko maloletý sa odmieta s matkou stretávať a nekomunikuje s ňou.

18. Na tomto mieste odvolací súd prvom rade uvádza, že konanie o zrušení neodkladného opatrenia možno začať nielen výlučne na návrh, ale aj bez návrhu. Princíp oficiality čo do začatia konania v sebe subsumuje verejný záujem štátu, spočívajúci v právoochrannej funkcii a v možnosti iniciovať konanie aj „proti vôli“ účastníkov, ak si to vyžaduje ochrana subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Tam, kde zákon ponecháva iniciovanie začatia konania na súde, tento by mal začať konanie bezodkladne

potom, čo sa dozvie o skutočnostiach odôvodňujúcich začatie konania (z úradnej činnosti, na základe podnetov iných subjektov a podobne). Súd o začatí konania vydá uznesenie.

19. S ohľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že okresný súd konal o zrušení neodkladného opatrenia bez toho, aby vydal uznesenie o začatí konania podľa § 23 ods. 2 CMP.

20. Zákonným dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia je zmena tých pomerov, ktoré oproti stavu rozhodujúcemu v čase jeho nariadenia boli relevantné pre jeho nariadenie. Podľa odvolacieho súdu skutočnosť uvádzaná súdom, že maloletý sa s matkou odmieta stretávať a nekomunikuje s ňou a preto nie je možné realizovať striedavú osobnú starostlivosť neznamenajú takú zmenu pomerov, pre ktoré by bolo potrebné neodkladné opatrenie zrušiť.

21. Napriek uvedenému je však potrebné uviesť, že súd okrem zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č. k. 13P/17/2021-179 zo dňa 21.01.2022 nariadil aj nové neodkladné opatrenie čím v podstate rozhodoval o zmene doposiaľ nariadeného neodkladného opatrenia. V súvislosti s preskúvaním tohto rozhodnutia, ktorým bol maloletý dočasne zverený otcovi a matke uložená povinnosť prispievať výživným mal odvolací súd z obsahu spisu zistené, že medzi rodičmi sú v dôsledku komunikácie dlhodobo narušené vzťahy v dôsledku čoho pretrvávajú nezhody ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Uvedená situácia je prenášaná aj do vzťahu s maloletým dieťaťom. Doposiaľ vykonané znalecké dokazovanie naznačuje, že je to práve osoba otca, ktorá zrejme pre nenávisťné nastavenie voči matke má nesprávny výchovný vplyv na maloletého, ktorého dôsledkom je aj postoj a správanie maloletého voči matke. Za tohto stavu tieto skutočnosti spočívajúce v nekomunikácii a odmietaní maloletého nemôžu byť podľa odvolacieho súdu dôvodom na dočasné zverenie maloletého dieťaťa otcovi. Takýmto spôsobom nemožno legalizovať stav, ktorý nastal nerešpektovaním vydaného neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch do rozhodnutia súdu vo veci samej. Inštitút nariadenia neodkladného opatrenia neslúži na situácie, kedy už existujúce nariadené neodkladné opatrenie nie je dodržiavané zo strany niektorého z účastníkov konania. Možno preto súhlasí s odvolaním matky v tom, že takýmto rozhodnutím súd potvrdil nerešpektovanie rozhodnutia.

22. S ohľadom na tieto skutočnosti nie je podľa odvolacieho súdu dôvod na zmenu doposiaľ nariadeného neodkladného opatrenia. Z toho dôvodu vo výroku I., ktorým súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.01.2022 č. k. 13P/17/2021-179 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia a vo výrokoch II. a III. uznesenie okresného súdu, ktoré nemalo byť vydané, zrušil.

23. Keďže v uvedenej veci bude naďalej prebiehať konanie vo veci samej, o náhrade trov celého konania (vrátane odvolacieho o neodkladnom opatrení) rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti) .

Poučenie:

Proti tomuto uznesenie odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).